

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201525
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2220201525.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Jozefa Mačeja v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. N., nar. XX. A. XXXX, trvale pobytom u matky, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, matky: Z. S., nar. XX. X. XXXX, trvale pobytom N. XX, N., zastúpená advokátom: JUDr. Ľubomír Schweighofer, so sídlom Šafárikovo nám. 2, Bratislava, a otca: H. N., nar. XX. A. XXXX, trvale pobytom U. X, N., zastúpený splnomocnencom: A. E., M., LL.M, trvale pobytom K. O. XXXX/XXX, C., o návrhu otca na zníženie výživného, o vzájomnom návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, o odvolaniach matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 8. októbra 2020 č.k. 15P/25/2020-352 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. návrh otca na zníženie výživného zamietol; II. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu Z. N., nar. XX. A. XXXX, zo sumy 110 eur na sumu 180 eur mesačne, počnúc od 5. júna 2020, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10. januára 2017, č.k. 7P/26/2016-70 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. októbra 2017, č.k. 11CoP/105/2017-108 v časti týkajúcej sa výšky vyživovacej povinnosti otca; III. dlh na zročnom výživnom od 5. júna 2020 do vyhlásenia tohto rozsudku vo výške 270,84 eur súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným, s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek zo splátok má za následok splatnosť celého dlhu a IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“); § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“); čl. 3 a čl. 18 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 24 Charty základných práv EÚ. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov, výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi (návrhu, listín predložených otcom maloletého, správami kolízneho opatrovníka o šetrení výchovného prostredia u matky a u otca, obsahom vzájomného návrhu matky a obsahom listín ňou predložených), obsahom spisu, tiež obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7P/26/2016, zohľadňujúc pritom záujem maloletého dieťaťa. Z takto vykonaného dokazovania zistil, že výživné na maloletého Z. bolo ostatnýkrát zvýšené zo sumy 75 eur na sumu 110 eur mesačne od 19. mája 2016 a to rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 25. októbra 2017 č.k. 11CoP/105/2017-108. V čase ostatnej úpravy maloletý navštevoval tretí ročník základnej školy, žil v spoločnej domácnosti s matkou a so svojou plnoletou sestrou, ktorá sa pripravovala na budúce povolanie; matka bola zamestnaná na polovičný pracovný úväzok s príjmom

160 eur mesačne, navyše si brigádnicke dokázala privyrobiť 150 eur mesačne; matka mala okrem maloletého Z. ešte jednu vyživovaciú povinnosť k plnoletej dcére; základné mesačné výdavky na maloletého boli ustálené sumou 368 eur; otec maloletého bol zamestnaný ako čašník, jeho priemerný čistý mesačný zárobok bol 339 eur, inú vyživovaciú povinnosť nemal. V súčasnosti (v čase podania návrhu) má maloletý Z. 13 rokov, navštevuje 7. ročník základnej školy. Matkou vyčíslené pravidelné mesačné výdavky predstavujú sumu 475 eur (školské potreby 263,90 eur/školský rok, čo je plus ďalších 26,39 eur mesačne), v ktorej sume nie sú započítané nepredvídateľné výdavky. Matkou deklarované a preukázané zvýšené výdavky na maloletého zodpovedajú jeho veku a jeho odôvodneným potrebám. Otcovo rozporovanie položky titulom pomernej časti nákladov na bývanie súd považuje za irelevantné, ide o bežný náklad, ktorý je plne opodstatnený. K otcom namietaným výdavkom na florbal (mesačne 64,10 eur) napokon matka na pojednávaní prisvedčila, že táto položka odpadne, nakoľko maloletý v tejto aktivite pokračovať nechce. Okrem toho matka deklarovala i mimoriadne výdavky v súvislosti s táborom a bicyklom v sume 510 eur ročne, t.j. 42,50 eur mesačne. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie otec maloletého pracuje na čiastočný úväzok (v rozsahu 10 hodín týždenne) ako čašník s príjmom približne 155 eur mesačne, inú vyživovaciú povinnosť nemá. S matkou vlastní byt, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve. V čase podania návrhu na zníženie výživného bol otec práceneschopný (do 30. apríla 2020), za toto obdobie obdržal sumu 241,50 eur, následne bol nezamestnaný. Od 17. júna 2020 je otec zamestnaný s vyššie uvedeným príjmom. Za obdobie nezamestnanosti obdržal dávku vo výške 240,50 eur. Mesačné výdavky otec vyčísliť sumou 324,27 eur, tvrdil, že mu finančne vypomáhajú jeho rodičia a brat. Podľa lekárskeho správ je zrejme, že otec má zdravotné problémy s kolenom už od roku 2018, mal by vylúčiť vyššiu záťaž, vyhýbať sa pracovným zmenám presahujúcich 8 hodín denne. Matka maloletého je v čase podania návrhu živnostníčka, prevádzkuje salón poskytujúci manikérske služby, mesačný príjem predstavuje približne sumu 500 eur. Za obdobie núteného zatvorenia prevádzky dostala od štátu finančnú pomoc vo výške 105 eur a 210 eur. Náklady na domácnosť vyčísliť sumou 1.069 eur mesačne, inú vyživovaciú povinnosť nemá. Matka nevlastní iný majetok vyššej hodnoty. S nákladmi na domácnosť jej vypomáha partner. Z takto vykonaného dokazovania pokiaľ ide o návrh otca maloletého na zníženie vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný. Súd prvej inštancie konštatoval, že nepriaznivé následky pandémie zasiahli celú spoločnosť, otec mal však zväžiť upustiť od vykonávania práce čašníka aj vzhľadom na nestabilitu tohto segmentu trhu všeobecne a tiež vzhľadom na svoj zdravotný stav. Otec maloletého bol preukázateľne určitý čas práceneschopný, tento stav však bol ukončený ku dňu 30. apríla 2020, otcovi nebola priznaná invalidita ani znížená pracovná schopnosť. Súd tiež konštatoval, že dočasná strata práce nemôže byť dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti. Ukončením práceneschopnosti bol otec uznaný za práceneschopného, a preto je v jeho záujme a tiež v záujme maloletého nájsť si takú prácu, ktorá bude s ohľadom na jeho zdravotný stav vhodná a ktorou bude môcť plniť si vyživovaciú povinnosť voči maloletému. Aj vzhľadom na zdravotný stav je otec spôsobilý nájsť si prácu primeranú veku, vzdelaniu, schopnostiam a dosahovať taký príjem, ktorý pokryje nielen jeho odôvodnené výdavky ale aj pokryje zvýšené potreby svojho maloletého dieťaťa. Pre uvedené skutočnosti nie je možné vyhodnotiť návrh otca na zníženie výživného ako dôvodný. Pokiaľ ide o návrh matky na zvýšenie výživného, tento návrh súd ustálil ako čiastočne dôvodný. Súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletého tým, že je starší, nastúpil na druhý stupeň základnej školy, v dôsledku čoho sa i úmerne zvýšili náklady na jeho výživu. K zmene pomerov došlo aj na strane matky, ktorej príjem sa zvýšil (mimo pandemického obdobia), ubudla jej vyživovacia povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, pričom sa jej zvýšili výdavky na domácnosť. Na strane otca došlo rovnako k zmene pomerov, keď ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie otec dosahoval príjem 155 eur mesačne, počet vyživovacích povinností ostal nezmenený. Otec maloletého pracuje aj naďalej ako čašník, čiastočný úväzok odôvodňuje zlou situáciou v segmente a tiež zdravotnými problémami s kolenom. Súd pri zhodnotení príjmu otca a jeho deklarovaným výdavkom dospel k záveru, že ním preukázaný príjem nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam zdravého dospelého muža vo veku 43 rokov, vyučeného stolára, ktorému nič nebráni v tom, aby sa zamestnal aj v inom odbore. Z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že aj napriek nepriaznivej situácii ohľadne Covid-19 je v súčasnosti dostatok voľných pracovných miest na trhu práce, pričom podľa údajov Štatistického úradu SR, priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2019 bola 1.092 eur, v Trnavskom kraji 1.094 eur, minimálna mzda je na úrovni 580 eur. Priemerná mzda v odbore ubytovacie a stravovacie služby bola v roku 2019 na úrovni 658 eur, tu je však objektívne dôvodné pripustiť pokles miezd, prípadne aj znížovanie počtu zamestnancov (prepúšťanie) práve pre výpadok tržieb z dôvodu povinného uzatvorenia gastro prevádzok. Otcovo tvrdené a zdokumentované zdravotné komplikácie s kolenom ho síce môžu limitovať v práci, no nebolo preukázané (ani tvrdené), že by nemohol vykonávať akúkoľvek inú fyzickú alebo aj inú ako fyzickú prácu. Otec môže zvýšiť svoju

kvalifikáciu, resp. sa aj rekvalifikovať tak, aby dosiahol príjem adekvátny nielen svojim potrebám, ale aj potrebám svojho maloletého dieťaťa, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť. Otec však zotrúva vo svojom zamestnaní na čiastočný pracovný úväzok, vo voľnom čase nebrigáduje, resp. si neprivyrába, a teda napriek tomu, že zo svojho zamestnania nemá dostatočný príjem a dobrovoľne v ňom zotrúva, dopúšťa sa konania, ktorým sa vzdáva bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a berie na seba neprímerané majetkové riziká. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie uzavrel, že je v možnostiach a schopnostiach otca dieťaťa pracovať a dosahovať adekvátny príjem. Súd tu vychádzal predovšetkým zo štatistických ukazovateľov a z aktuálnej situácie na trhu práce. Súd preto v danom prípade vychádzal zo mzdy orientačne určenej pomocou štatistických ukazovateľov a ustálil schopnosť otca dosahovať mzdu vo výške minimálne 580 eur mesačne (pri takto určenej výške príjmu otca by životná úroveň oboch rodičov bola približne rovnaká). Dospel k záveru, že suma 180 eur mesačne titulom výživného zo strany otca je adekvátna, zodpovedajúca odôvodneným zvýšeným potrebám maloletého dieťaťa, pričom podľa názoru súdu je táto suma v otcových možnostiach a schopnostiach, bez potenciálneho ohrozenia jeho vlastnej výživy a existencie. Treba mať tiež na zreteli, že matka svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou o maloletého, tiež skutočnosť, že výživa maloletého je sčasti krytá i prídavkom na dieťa, a v neposlednom rade súd zohľadnil aj otcov podiel na osobnej starostlivosti, keď vychádzal z toho, že otec sa so synom stretáva tak ako to maloletý uviedol kolíznemu opatrovníkovi (každý druhý víkend, občas aj cez týždeň), kedy maloletému nepochybne zabezpečuje starostlivosť, stravu i ostatné potrebné veci. Súd preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého na sumu 180 eur mesačne, s účinnosťou od 5. júna 2020 (od podania návrhu matkou), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10. januára 2017, č.k. 7P/26/2016-70 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. októbra 2017, č.k. 11CoP/105/2017-108 v časti týkajúcej sa výšky vyživovacej povinnosti otca. Zvýšením vyživovacej povinnosti vznikol otcovi dlh na výživnom (za obdobie od 5. júna 2020 do 8. októbra 2020) vo výške 270,84 eur, ktorú sumu otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným, s tým, že omeškanie s plnením ktorejkoľvek zo splátok má za následok splatnosť celého dlhu.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie čo do výroku II. podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého s návrhom na zmenu tohto výroku vyhovením návrhu matky (t.j. zvýšením výživného otca pre maloletého na sumu 250 eur mesačne počnúc dňom 5. júna 2020). Odvolanie odôvodňuje poukazom na § 365 ods. 1 písm. d) a písm. h) CSP. Pokiaľ ide o výrok I. (osobitne matkou nenapadnutý), s týmto sa v celom rozsahu stotožňuje. Súdom zvýšenú sumu výživného na 180 eur (výrok II.) matka považuje za spornú, nesprávnu a nedostatočnú, táto suma nezohľadňuje výdavky, ktoré matka vynakladá na potreby maloletého. Matka v konaní deklarovala výdavky na maloletého spolu v sume 608 eur mesačne, pričom otec tieto výdavky nesporeval. Súdom určená suma síce čiastočne napomôže k zlepšeniu životnej úrovne maloletého, nepokryje však ani polovicu odôvodnených pravidelných mesačných výdavkov na maloletého. Podľa názoru matky súd prvej inštancie pri zvýšení výživného vychádzal z nesprávneho posúdenia majetkových pomerov oboch rodičov. Tvrdenie otca o jeho zárobkových pomeroch sú podľa matky iluzórne, otec úmyselne znižuje svoje príjmy a deklaruje zdravotné ťažkosti, ktoré mu však nebránia zamestnať sa a dosahovať adekvátny príjem. Otcom deklarovaný príjem nepokryje ani jeho vlastné vyčíslené výdavky. V prípade otca maloletého ide o zdravého muža v produktívnom veku, ktorému nič nebráni v tom, aby sa zamestnal či už vo vyučenom odbore alebo aj inom odbore. Nepochybne je v možnostiach a schopnostiach otca pracovať a dosahovať adekvátny príjem. Matka nesúhlasí so súdom ustálenou sumou zárobku, ktorý môže otec dosahovať, a to vo výške 580 eur. Takáto suma predstavuje sumu rovnajúcu sa minimálnej mzde v roku 2020, pričom v roku 2021 minimálna mzda dosiahne výšku 623 eur. Matka poukazuje na to, že v konaní predložila množstvo pracovných ponúk, z ktorých vyplýva, že otec by vo svojom odbore, a aj v inom mohol dosahovať podstatne vyšší príjem ako 580 eur. Matka namieta aj správnosť skutkových zistení súdu týkajúcich sa majetkových pomerov na strane matky. Matka namieta, že od poslednej úpravy výživného došlo k zhoršeniu jej majetkových pomerov, jej finančná situácia je zlá, až likvidačná. Matka nepriaznivo pocítila vplyv pandemickej situácie na svoje príjmy. Matka ako živnostníčka musela mať niekoľko mesiacov uzatvorenú prevádzku, prišla o klientelu, pomoc štátu jej nepomohla. U matky tiež došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, absolvovala operáciu pupočnej hernie, má zdravotné problémy s kĺbmi, pravidelne absolvuje injekčné zákroky u ortopéda. V dôsledku toho matka nemôže pracovať, ani si inak privyrábať. Momentálne je matka plne odkázaná na pomoc rodiny, bez adekvátneho výživného pre maloletého nebude môcť zabezpečiť všetky odôvodnené potreby maloletého. Matka tiež znáša aj zvýšené náklady spojené so starostlivosťou o maloletého, na ktorých sa otec nepodieľa.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie aj otec maloletého s návrhom na zmenu výroku I. rozsudku tak, že odvolací súd vyhovie návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, výroku II. tak, že odvolací súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietne a vo zvyšku rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Otec namieta, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho a nekompletného posúdenia veci. Zvýšené výživné otec považuje za neprimerané jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Znamenalo by to ďalšie zadlžovanie otca, vystavenie samého seba exekučnému konaniu a aj trestnému stíhaniu. Otec sa dostal do situácie, kedy z objektívnych príčin nemohol výživné na maloletého plniť v celom rozsahu, musel si peniaze požičiavať. Otec stratil zamestnanie v dôsledku pandémie a tiež v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu. Otec si hľadá nové zamestnanie, ponuky sú však rýchlo obsadené, oproti iným uchádzačom je znevýhodnený vekom a zdravotným stavom. Zdravotné problémy otca neustupujú, práve naopak prehlbujú sa, otcovi hrozí operácia a predpoklad priznania invalidného dôchodku. Príjmy otca tak dokážu zabezpečiť iba jeho základnú životnú úroveň základnú životnú úroveň maloletého. Matka si nastavila neúnosne vysokú životnú úroveň, tomu prispôbila aj životnú úroveň maloletého a od otca žiada, aby sa takejto úrovne spolupodieľal. Opätovne poukazuje na to, že maloletý sa do podania návrhu takmer polovicu mesiaca nachádzal v starostlivosti otca, počas tejto doby mu otec poskytoval stravu, ošatenie, kupoval mu hračky, robil mu program, dával vreckové a na sviatky hodnotnejšie dary.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca toto považuje za nedôvodné, otec nepreukázal žiadne objektívne dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletému. Zotrúva na všetkých skutočnostiach uvedených v ňou podanom odvolaní ako aj na správnosti záverov súdu prvej inštancie (bod 32 a 33 napadnutého rozsudku), pokiaľ ide o otcom tvrdenú neschopnosť nájsť si adekvátne zamestnanie. Tvrdenie otca o tom, že si hľadá zamestnanie matka považuje za účelové, otec túto snahu nijako nepreukázal. Od roku 2017, od kedy mu boli diagnostikované ťažkosti s kolenom mal dostatok času na to, aby si našiel vhodné zamestnanie. Koronakrízu otec využíva len ako zámienku pre zníženie výživného. Matka nesúhlasí s tvrdením otca o vysokej životnej úrovni, v skutočnosti jej jej finančná situácia nepriaznivá. V konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané, že by otec prispieval na maloletého aj nad rámec vyživovacej povinnosti tak ako tvrdí. Pokiaľ aj maloletému niečo zakúpil, muselo to ostať v jeho domácnosti, t.j. maloletý z toho potom nemal žiaden úžitok.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolania boli podané včas a oprávnenými osobami - matkou aj otcom maloletého dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody podaného odvolania (§ 65 CMP), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolania matky aj otca sú nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP).

7. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 15P/25/2020 je 1/ návrh otca maloletého Z. N., nar. XX. A. XXXX na zníženie vyživovacej povinnosti zo sumy 110 eur mesačne naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 10. januára 2017, č. k. 7P/26/2016-70 v spojení s rozsudkom tunajšieho odvolacieho súdu z 25. októbra 2017, č.k. 11CoP/105/2017-108 na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 17. apríla 2020 (t.j. od podania návrhu otca) a zároveň 2/ vzájomný návrh matky maloletého na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému Z. zo sumy 110 eur na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 5. júna 2020 (t.j. od podania vzájomného návrhu matky).

8. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody s prihladením na odvolacie námietky oboch rodičov (keď matka napadla rozsudok čo do výroku II., a otec napadol rozsudok v celom rozsahu) preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti (výrok I.), zvýšil výživné otca na

maloletého zo sumy 110 eur na sumu 180 eur (výrok II.), vyčíslíť dlh na zročnom výživnom a povolil ho otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 25 eur splatných spolu s bežným výživným (výrok III.) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

9. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

10. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas otca a matky s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 CSP), pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

11. Tým, že predmetom konania v danej veci je zmena rozhodnutia o výživnom na maloleté dieťa, súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 78 ods. 1 ZR, ktorý jasne definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom. Za takéto v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať zmenu pomerov, či už na strane rodičov alebo maloletých detí, musí ísť pritom o podstatnú zmenu pomerov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od ostatného rozhodnutia o výživnom, v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 ZR je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 ZR.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Všeobecne platí, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi ako na strane výživou oprávneného, tak aj na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie a to i potrebami, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať im výživu. Na strane povinného rodiča sa skúmajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je teda vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať

výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

14. Podľa ustálenej súdnej praxe, rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti je povinný prispievať na výživu svojich detí sumou vo výške 25% až 30% z jeho netto príjmu, zohľadňujúc odôvodnené potreby toho ktorého dieťaťa, s tým, že výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, respektíve uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa.

15. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd prvej inštancie správne previedol porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Prihliadol ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Podstatná zmena pomerov bola dostatočne preukázaná, keďže súd prvej inštancie podrobne skúmal pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnal ich s aktuálnymi pomermi a dôsledne porovnal zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb, rodičov maloletého, porovnal zistené aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery s pomermi zistenými v čase ostatného rozhodovania, a správne dospel k záveru o podstatnej zmene pomerov v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne.

16. V konaní bol nesporný skutkový stav zistený súdom prvej inštancie podrobne uvedený v bode 1. tohto rozhodnutia.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému Z. správne vyhodnotil schopnosti a možnosti oboch rodičov prispievať na výživu maloletého ako aj odôvodnené potreby maloletého.

18. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca maloletého, tieto sú (opätovne) sústredené v podstate na dve skutočnosti, a sice nepriaznivý zdravotný stav otca a následná nemožnosť, resp. sťažená možnosť dosahovať príjem a nepriaznivý vplyv pandemickej situácie na sektor, v ktorom bol otec zamestnaný (čaišník/barman).

19. Pokiaľ ide o otcom prezentovaný nepriaznivý zdravotný stav, z lekárskejších správ predložených otcom maloletého (č.l. 23, č.l. 296-297) vyplýva, že otec utrpel úraz kolena už v roku 2017, pričom od tohto obdobia pociťuje ťažkosti. Tento stav tak trvá už takmer 4 roky, pričom počas celej doby otec aj naďalej pracoval a pracuje ako čaišník/barman, zamestnanie v inom obore si nehľadal, aj napriek údajným ťažkostiam. Otec až v odvolaní uviedol, že jeho zdravotný stav sa zhoršuje, bude potrebná operácia, predpokladá priznanie invalidity. Tieto skutočnosti však nijako nepreukázal. Z lekárskejších správ sice vyplýva, že otcovi bol navrhnutý operačný zákrok (tzv. artroskopia), avšak už v roku 2018. Nie je zrejmé, prečo otec svoj zdravotný stav neriešil bezodkladne, naďalej vykonával zamestnanie, na ktoré podľa jeho slov nie je spôsobilý, a potrebu zotavenia sa prezentuje až v čase, kedy prebieha súdne konanie o určenie výživného, pre ktoré sú rozhodujúce zárobkové možnosti otca. Z lekárskejších správ sice vyplýva čiastočné obmedzenie pri výkone povolania (neodporúčajú sa služby presahujúce 8 hodín), to však otca neobmedzuje v tom, aby sa jednak zamestnal na dlhší pracovný čas ako 10 hodín, a tiež v tom, aby si hľadal také zamestnanie, ktoré bude schopný vzhľadom na svoje ťažkosti vykonávať a dosahovať pravidelný príjem v takom rozsahu, aby bol spôsobilý plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu otec pracuje len v rozsahu 10 hodín týždenne (u zamestnávateľa J. O., s.r.o. s príjmom 155 eur mesačne), keď je objektívne schopný pracovať nielen na tzv. polovičný úväzok (t.j. úväzok s nižším ustanoveným týždenným časom), ale i na riadny plný

úväzok, s ustanovených týždenným pracovným časom (v prípade ktorého by jeho služba v akomkoľvek zamestnaní nepresiahla 8 hodín). Otec doposiaľ nebol uznaný invalidným, rovnako nebola v žiadnom rozsahu znížená jeho schopnosť a možnosť zamestnať sa. Otec si sám uvedomuje konkurenciu a svoje čiastočné obmedzenie v prístupe k zamestnaniu, nie je potom dôvod, aby sa staval k hľadaniu si riadneho, adekvátne ohodnoteného a trvalého zamestnania, hoci aj v inom obore pasívne. V súčasnosti je ponuka práce široká, otec žije s partnerkou väčšinu času v hlavnom meste, aj napriek početným pracovným príležitostiam v tomto regióne nevyvíja dostatočnú aktivitu nájsť si zamestnanie, a to aj napriek vedomosti o vyživovacej povinnosti k svojmu maloletému dieťaťu. Takýto prístup otca nemožno hodnotiť inak ako ľahkovážny, ktorý má zásadný význam nielen z hľadiska pracovnoprávneho postavenia otca, ale aj z hľadiska plnenia jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu.

20. Neobstojí ani druhý argument otca, a to odkaz na pandemickú situáciu, uzavretie reštaurácií a prevádzok stravovania. Ako už uviedol súd prvej inštancie, pandemická situácia sa dotkla celej spoločnosti, nie len otca maloletého osamotene. Rovnako ako otec, aj matka prišla o väčšiu časť svojich príjmov, napriek tomu starostlivosť o maloletého vykonávala a vykonáva riadne, a to nielen zabezpečovaním osobnej starostlivosti, ale i zabezpečovaním materiálnych plnení (t.j. krytím všetkých odôvodnených potrieb maloletého). Maloletý sa stravuje, potrebuje školské pomôcky, hygienické pomôcky, lieky, v rovnakom rozsahu. To, že v ostatom čase prebiehalo dištančné vyučovanie, maloletý sa vzdelával z domu ešte samo o sebe nepredpokladá zníženie, resp. úbytok jeho odôvodnených potrieb.

21. Pokiaľ ide o tvrdenie otca o prispievaní maloletému aj nad rámec bežného výživného, v tomto smere možno dať otcovi čiastočne za pravdu, čo preukazujú listiny - bloky o nákupe tovaru. Z týchto listín vyplýva, že otec maloletému kúpil napr. školskú tašku (90 eur), kolobežku (100 eur), knihy (30 eur), mobilný telefón (254 eur). Odvolací súd však nemohol akceptovať všetky otcom vyčíslené a dokladované pokladničné bloky, pretože z nich nie je jednoznačné, že išlo o výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého. Navyše, z týchto dokladov je zrejmé, že išlo o otcom zakúpené veci ešte v období rokov 2018/2019, za ktoré obdobie otec svoj príjem nepreukazoval (kedy možno dôvodne predpokladať, že jeho príjem bol vyšší).

22. Pokiaľ ide o okolnosti zamestnania otca v spoločnosti E. D., s.r.o., neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že otec uzatvoril pracovnú zmluvu na plný pracovný úväzok (a to aj napriek tvrdeniu, že na riadny plný úväzok nie je spôsobilý zamestnať sa) dňa 1. januára 2020 (č.l. 32). Následne (2 dni pred skončením skúšobnej doby) otec uzatvoril dohodu o zmene pracovnej zmluvy (č.l. 25) tak, že úväzok otca bol znížená na 1, no a napokon 4. mája 2020 bol s otcom ukončený pracovný pomer. Zaujímavou skutočnosťou je práve to, že štatutárnym orgánom zamestnávateľa bol (a stále je) terajší splnomocnený zástupca otca, pričom návrh na zníženie výživného bol podaný necelé dva týždne po skončení pracovného pomeru, a zároveň počas trvania práceneschopnosti otca (od 26. marca 2020), čo vzbudzuje odôvodnené pochybnosti o vtedajších zárobkových pomeroch otca a jeho zamestnaní v uvedenej spoločnosti.

23. Odvolací súd v predmetnej veci poukazuje na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rozšírilo východisko zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov aj o zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, to znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti preto nie je smerodajné, aký príjem rodič v skutočnosti dosahuje alebo či vôbec pracuje, ale to, či je objektívne možné, aby príjem dosahoval s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a podobne, pretože každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojich detí, a teda usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené.

24. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávnených osôb, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu, smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie

pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018).

25. S poukazom na vyššie uvedené možno v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatovať, že otec maloletého nedostatočne využíva svoje schopnosti a možnosti dosahovať primeraný príjem (príjem v rozsahu najmenej minimálnej mzdy), preto bol postup okresného súdu, kedy vychádzal z princípu tzv. potenciality príjmov správny.

26. Pokiaľ ide o námietky vznesené matkou maloletého, vyššie uvedenou argumentáciou odvolacieho súdu sú čiastočne zodpovedané i námietky matky. Javí sa však potrebné reagovať na matkou prezentované nesprávne vyhodnotenie (nielen pomerov na strane otca) ale i pomerov na strane matky. Tu je potrebné konštatovať obdobné ako vo vzťahu k otcovi, a síce, že nepriaznivé dôsledky pandémie mali a nepochybne majú dopad naprieč celou spoločnosťou, preto uvedené ako objektívny dôvod nemožnosti plniť si vyživovaciu povinnosť nemožno prijať. Obdobné možno konštatovať aj vo vzťahu k zhoršenému zdravotnému stavu matky, pretože z lekárskeho správy predložených matkou v odvolacom konaní nevyplýva znížená schopnosť vykonávať pracovnú činnosť v akomkoľvek rozsahu. Rovnako ako otec i matka je povinná konať tak, aby svojim príjmom zabezpečila časť odôvodnených potrieb svojho maloletého dieťaťa, a to aj napr. privyrobením na brigádach.

27. Pokiaľ teda ide o skúmanie a posúdenie zmeny pomerov na strane jedného rodičov, a jedného maloletého dieťaťa, bezpochyby možno konštatovať, že od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňovala čiastočné zvýšenie výživného otca na maloleté dieťa. Pokiaľ ide o otca, u tohto nastala pozitívna zmena, uplatňujúc princíp potenciality došlo u otca k zvýšeniu príjmu o takmer 250 eur mesačne (nárastu príjmu zo sumy 339 eur v čase ostatnej úpravy na sumu najmenej 580 eur v čase rozhodovania o zvýšení výživného), t.j. došlo k pozitívnej zmene. Rovnako aj na strane matky došlo z zvýšeniu príjmov o najmenej 200 eur (nárastu príjmu zo sumy 310 eur ako súčtu príjmov matky v čase ostatného rozhodnutiu na sumu 500 eur, ktorú matka dosahovala pred vznikom pandemickej situácie), t.j. došlo k pozitívnej zmene. K zmene pomerov došlo bezpochyby aj u maloletého Z., tento nastúpil druhý stupeň základnej školy, je o 4 roky starší, chodí na športové krúžky, výdavky na starostlivosť o nepochybne pribúdajúcim vekom vzrástli. Matka výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého vyčíslila sumou 609 eur (špecifikácia výdavkov matky na č.l. 118). Z tejto sumy však ubudne čiastka 60 eur titulom úhrady za florbal. Ako nevyhnutné pravidelné mesačné výdavky nepovažuje odvolací súd výdavky v rozsahu 42 eur (ako prepočet jednorazových nepredvídaných výdavkov na maloletého napr. kúpa bicykla, tlačiareň, tábor), a to preto, že ide o výdavky, ktoré vopred nemožno predpokladať, nie sú opakujúce, a tiež preto, že matka môže kedykoľvek požiadať otca o participáciu a riešiť tieto výdaje individuálne podľa aktuálnej potreby.

28. Vzhľadom na takto ustálenú sumu odôvodnených výdavkov na maloletého, zohľadňujúc potenciálny príjem otca ako povinného rodiča je potom zvýšená suma výživného 180 eur, ktorou sa nateraz bude otec podieľať na výžive maloletého dostačujúca. Pokiaľ matka prispeje na výživu maloletého rovnakou čiastkou, pripočíta sa k tomu prídavok na dieťa 25,50 eur, daňový bonus, ktorý si matka môže uplatniť, a zvyšnú časť výživného matka pokryje aj svojou osobou starostlivosťou, vytvorí sa dostatok prostriedkov na pokrytie nevyhnutných odôvodnených potrieb maloletého Z.. Zároveň je nutné dodať, že takto určené výživné poskytne do budúcnosti priestor pre ďalšie možné zvýšenie, v prípade pribúdania veku maloletého a zvyšovania jeho potrieb.

29. Pokiaľ by mal odvolací súd zvýšené výživné pre maloletého Z. vyjadriť percentuálne v kontexte s ustálenou praxou 20 % - 30 % príjmu povinného rodiča, suma 180 eur (t.j. denne cca 5,80 eura) predstavuje pri minimálnom príjme otca 580 eur (pretože takýto príjem je otec objektívne schopný svojou prácou dosahovať) čo predstavuje 31 % z takto súdom prvej inštancie ustáleného príjmu, avšak takýto príjem možno považovať za najnižší možný, ktoré je otec vzhľadom na všetky vyššie rozvedené skutočnosti schopný dosahovať. Zvýšenie hoc i mierne presahujúce 30% príjmu bez ďalšieho nemožno považovať za také výživné, ktoré by nezodpovedalo možnostiam a schopnostiam otca.

30. Záverom sa tiež žiada podotknúť, že matka, aj napriek deklarovanej nepriaznivej finančnej situácii predložila súdu pokladničné bloky, ktorými preukazuje zvýšené výdavky na starostlivosť o maloletého. Nemožno ich však akceptovať celkom, nakoľko pri niektorých výdavkoch ani nie je zjavné s kúpou akej veci sú spojené, pri niektorých je výslovne uvedené, že ide o pánsku konfekciu, v inom prípade dámsku.

Tu však treba upriamiť pozornosť na niektoré položky, napr. 2 páry ponožiek v hodnote 50 eur, obuv pre maloleté dieťa v hodnote 95 eur, 60 eur, bunda pre dieťa v hodnote 85 eur ako aj ďalšie. Vzhľadom na to, že v tomto prípade ide o maloleté dieťa, na okolností, kedy matka prišla o príjem, je odkázaná na pomoc partnera a svoju situáciu nazvala sama ako likvidačnú, sú vyššie uvedené položky v rozpore s tým čo deklaruje, a s poukazom na vek maloletého i neprimerane vysoké.

31. Pokiaľ ide o jednorazové zvýšené výdavky ako napr. kúpa tlačiarne v hodnote 130 eur, bicykel v hodnote 400 eur, detský tábor v hodnote 110 eur, matka síce prezentovala, že tieto náklady znáša sama, avšak súdu nepreukázala (a ani netvrdila), že by požiadala otca, aby sa finančne podieľal na takýchto výdavkoch aj on. Nie je potom dôvodné dovolávať sa neprimeraného zaťaženia matky úhradou takýmito zvýšenými výdavkami, keď o to nepožiadala otca. K uvedenému sa rovnako žiada dodať, že v čase nepriaznivého dopadu pandémie na zárobkové možnosti matky, s poukazom na celkovú zníženú životnú úroveň oboch rodičov bolo dôvodným zväžiť napr. kúpu tlačiarne, prípadne detského bicykla „z druhej ruky“, čím by matka čiastočne znížila tieto výdavky.

32. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil, keď tento správne rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného, o zvýšení výživného, o účinnosti zvýšenia, o zročnom výživnom, o povolení splátok i o náhrade trov konania.

33. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pretože ide o konanie, v ktorom si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka ak nie sú splnené podmienky pre aplikáciu výnimiek podľa § 53 CMP alebo podľa § 55 CMP. V danej veci si priznanie náhrady trov konania nevyžadovali okolnosti prípadu a z nich plynúca potreba spravodlivého usporiadania veci.

34. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).